

Slavna plinovska družba,
 gospod Ivan Oblak, kapelan mestne župnije,
 „ Ivan Murnik, cesarski svetnik,
 „ Viktor Rohrman, trgovec,
 „ Albert Samassa, c. kr. dvorni zvonar,
 „ Fr. Ks. Souvan, veletržec,
 „ Viljem Treo, arhitekt,
 „ Gvidon Zeschko, glavni zastopnik „Gres-hama“.

Potem je več gospodov darovalo manjše zneske. Več učencev je dobivalo tudi hrano v ljudski in dijaški kuhinji in pri zasebnikih.

Ravnateljstvo v izvestju izreka vsem podpornikom najtoplejšo zahvalo.

Obrtnijske raznoterosti.

Stare barve ali lak spraviš s hišne oprave, oken, vrat in podobnih stvari, ako jih namažeš s kotranovim milom. Ko si stvari z milom namazal, počakaj jeden dan, potem se barva ali lak da rad odpraviti z gorko vodo. Tudi natronov lug se lahko rabi v ta namen. Če pa vse to ne pomaga, se pa priporoča 2 dela amonijaka in 1 del terpentinovnega olja. To se dobro zmeša in s tem namažejo dotične stvari. Čez nekoliko časa pa barvo lahko odrgneš s tuljami ali hodničnim predivom, ne da bi se kaj les poškodoval.

Kako se pere volneno blago? Vzemi 3 funte mila, 25 funtov vode in 2 funta salmijakovca in to dobro zmešaj. Nerabljeno volneno blago se v tem lepo opere, postane lepo belo in tudi zgubi žveplo, ako je bilo žveplano. Tako blago se rado na modro barva, sicer se pa žveplo dela pri takem barvanji ovire.

Čiščenje krtač. Krtače naj se ne snažijo z vodo, temveč s suhimi otrobi. Ako že moraš krtačo očistiti z vodo, vzemi mrzlo vodo, kajti gorka omeči ščetine. Krtača naj se nikdar ne poklada drugače, kakor na ščetine, da se nabere manj prahu. Posebno če si rabil krtačo za mokro čiščenje, jo položi na ščetine, ker sicer se spridi vsled vlažnosti krtačišče, naj si bode že leseno ali koščeno.

Čiščenje steklenih stvari. Okna bodo popolnoma čista, če se umivajo s koprivami, katere pomakamo v dežnico. Steklene posode, v katerih je bilo kako olje ali tolšča, najbolje umiješ z lugom iz bukovega pepela. Steklenice, v katerih je bilo vino, pivo ali kis najbolje pomiješ s premogovim pepelom. Steklenice za vodo in posode za zlate ribice, na katerih so se naredili robovi od apna, najbolje umiješ z razredčeno solno kislino ali pa z močnim jesihom.

Listje — živinska krma.

Z obširnimi preiskavami je Francoz A. Ch. Girard dokazal, da je drevesno listje dobra krma za živino. Kar se tiče redilnih snovij listje presega skoro vse krmske rastline, katere pridelujemo. Če pokladamo listje, to nikakor ne škoduje živini, tudi mleka krave nimajo zaradi tega dosti manj in ni slabše. Le prav mlado listje je živini nekoliko škodljivo, ali tega pa tudi zares ne kaže

dajati živini. Pomladi bi dobili le malo listja, in bi tudi drevje hitro ugonobili, ko bi je tedaj oplenili zelenja. Pomladi je namreč drevju najbolj potrebno listje za uspevanje. Z visocih dreves je seveda listje težko nabirati, zato so najboljši grmi, potem prisekan les in pa poganjki iz parobkov.

Listje, ki jeseni pada z drevja, ko je padla prva slana, pa ni za krmo. Dobro so se pa obnesli poskusi z listjem, katerega posušimo. Tako listje ni slabše od sena ali detelje.

Največ redilnih snovij ima akacijevo listje. To listje je živina rada in je bolje kakor sveža detelja. Akacija ima jako veliko listja in je vsakovrstna živina rada je. Zaradi tega se priporoča, da se suha mesta, obronki in neobdelana zemlja zasade z akacijami. S tem pridobimo mnogo krme za živino. Samo to je neprijetno, da je to drevo trnjevo in je torej težavno listje obirati.

Neka vrsta akacij pa nima trnja in bi torej bilo poskusiti, ko bi se pri nas obnesla.

Dobra krma je tudi listje vinske trte, ali dosedaj je le še malo kmetovalcev, ki bi po trgatvi spustili ovce v vinograde, da pojedjo listje, če tudi to trtam ne škoduje. Muntz misli, da se na hektarju vinograda da dobiti toliko listja, kakor bi na enakem prostoru jedenkrat trave nakosil. Na Francoskem bi perje vinskih trt, ko bi se lepo spravilo, toliko odleglo kakor 40 milijonov centov sena. Tudi pri nas bi bilo dobro, da se v letih, v katerih je malo krme, porabilo za krmo perje vinske trte.

Sicer v nekaterih krajih po Slovenskem že znajo ceniti redilnost drevesnega listja. Tako po nekod na Gorenjskem obsekujejo drevje in zbirajo zelene veje v butare, katere lepo posuše in jih po zimi pokladajo ovcam in kozam. Najboljši je jesenovje, slabši pa hrast, gaber ali javor. Tudi necepljene češnje so za to dobre, ali teh bode dandanes že malo. V nekaterih krajih pa sekajo brstove veje in jih osmučejo, ter listje kuhajo prašičem, ki je radi jedó.

Kmetijske raznoterosti.

Prevažanje krme. Trgovinsko ministerstvo je bilo pozvalo železniške uprave, da dovolijo ugodnejše tarife za prevažanje krme. Železnične uprave so temu ustregle in so se dotične olajšave že priobčile. C. kr. ravnateljstvo avstrijskih državnih železnic in južnoželezniške družbe je dovolilo postavko 10 kr. za vagon in kilometer, poslednje le na avstrijskih progah in dunajsko-pottendorfski železnici. Češka severna železnica, cesarja Ferdinanda železnica in avstroogersko državnoželezniška družba so pa dovolili postavko 13 kr. za voz in kilometer na glavni progi in 15 kr. na lokalnih železnicah. Na utjiško-topliški, bušteradski, češki zapadni, avstrij. severozapadni železnici in na sevevernonemških železnicah se računa postavka 13 kr. na čeških komercialnih železnicah in na železnici košičkaboguminski 15 kr. Kar se tiče predmetov, za katere se je dovolilo polajšanje, je omeniti, da se c. kr. avstrijske državne železnice dovolile ponižanje le za krmo, druge imenovane železnice pa tudi za steljo, gnojila pod D-15, blagne klasifikacije I. tarifnega dela, in za krmska semena. Tudi je